ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE
o možnostiach sociálnej pomoci pri starostlivosti o onkologického pacienta

A/ Možnosti sociálnej pomoci pri domácej starostlivosti

1. **Dlhodobé ošetrovanie člena rodiny (OČR), krátkodobá OČR**
2. **Opatrovateľská terénna služba od obce (opatrovateľka od obce)**
3. **Opatrovateľka od obce v kombinácii so súkromnou opatrovateľkou (prípadne 24 hodinová súkromná opatrovateľská služba)**
4. **Súkromná opatrovateľka**
5. **Zdravotnícke pomôcky na uľahčenie starostlivosti o pacienta v domácom prostredí**
6. **Preukaz osoby s ŤZP a parkovací preukaz, kompenzačné príspevky z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (UPSVaR)**
7. **Opatrovateľský príspevok z UPSVaR**
8. **Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS)**
9. **Mobilný hospic (MOHO)**

1. Dlhodobá OČR
Blízki príbuzní pacienta, ktorí pracujú/podnikajú a nemajú dlh v Sociálnej poisťovni (oprávnené osoby), môžu požiadať o dlhodobé ošetrovanie člena rodiny. Je to doba minimálne 30 dní a maximálne 90 dní, kedy oprávnená osoba môže byť doma s pacientom, starať sa o neho a za túto dobu jej Sociálna poisťovňa vypláca dávku - ošetrovné.
Poznámka: *Onkologický pacient, u ktorého liečba pokračuje, musí splniť podmienku minimálne 5 dňovej hospitalizácie (prvý a posledný deň sa počíta ako jeden deň). OČR sa vystavuje odo dňa ukončenia hospitalizácie (vrátane tohto dňa). U onkologického pacienta s ukončenou liečbou (paliatívny pacient) sa podmienka hospitalizácie nevyžaduje.*
Tlačivo dlhodobej OČR je k dispozícii v prijímacej kancelárii na prízemí v budove Rádiológie NOU. Vypĺňa ho ošetrujúci lekár, ktorý ukončuje hospitalizáciu pacienta. Pri paliatívnom pacientovi potvrdzuje tlačivo dlhodobej OČR jeho ošetrujúci lekár – onkológ, paliatológ. Prerušenie a ukončenie dlhodobej OČR vyhotovuje všeobecný (obvodný) lekár pacienta.

Krátkodobá OČR - je 14 dní, počas ktorých sa oprávnené osoby môžu starať o člena rodiny s nárokom na nemocenské. Tlačivo krátkodobej OČR a jej ukončenie potvrdzuje všeobecný (obvodný) lekár pacienta.

2. Opatrovateľka od obce - od 1.9.2025 zmena v posudzovaní odkázanosti na sociálne služby (kompetencia UPSVaR)
Pacient môže na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny podľa miesta jeho trvalého bydliska podať žiadosť o integrovaný posudok. Úrad práce v lehote do 30 dní až 90 dní vydá integrovaný posudok, ktorý obsahuje komplexné posúdenie odkázanosti žiadateľa a v posudku sú uvedené vhodné formy sociálnej pomoci. Tieto uvedené formy pomoci si potom pacient samostatným tlačivom (žiadosťou) uplatňuje na príslušnom úrade.

Zariadenie sociálnych služieb - od 1.9.2025 zmena v posudzovaní odkázanosti na sociálne služby (kompetencia UPSVaR)
Vybavuje sa rovnakým spôsobom ako je uvedené v bode 2. Po vydaní integrovaného posudku pacient podá žiadosti o umiestnenie do vybraných zariadení sociálnych služieb a bude zaradený do poradovníka.

3. Opatrovateľka od obce v kombinácii so súkromnou opatrovateľkou
V prípade potreby opatrovateľskej starostlivosti mimo pracovné dni a mimo pracovné hodiny (v ktorých nie je poskytovaná opatrovateľská služba od obce) je možné vyhľadať si súkromné opatrovanie (bod 4).

4. Súkromná opatrovateľka
Súkromné opatrovanie si hradí lient sám – súkromných opatrovateľov si možno vyhľadať napr. na:
www.zsopatrovatelska.net
www.domelia.sk
www.fermeria.sk
www.senior-dos.sk
www.vasaopatrovatelka.sk - celodenné 24/7 opatrovanie v domácom prostredí
https://www.opatrovanie24.com/
https://www.secondlifecare.sk/slovensko
http://www.postaramsa.com/seniori.php
Aj niektoré ADOS robia opatrovateľskú službu, napr.
https://www.hospic-slnecnica.sk/nase-sluzby/socialne-sluzby/domaca-opatrovatelska-sluzba-dos/
https://www.ruzovazahradano.com/about-us/
https://www.mediados.sk/
https://redcross.sk/senica/ados-sck-senica/ - počas ošetrovania poskytuje polohovaciu posteľ a chodúľku zdarma
https://redcross.sk/senica/opatrovatelska-sluzba/

5. Zdravotnícke pomôcky uľahčujúce domácu starostlivosť
- elektrická polohovateľná posteľ, antidekubitný matrac pasívny alebo aktívny (s kompresorom) – ak je pacient úplne imobilný, má nárok na predpísanie tejto pomôcky zo zdravotného poistenia, ktorú predpisuje rhb lekár. Ak pacient nie je úplne imobilný (prípadne do jej vybavenia v zdravotnej poisťovni, ktorá ju schvaľuje) si ju môže prenajať, napr. cez www.nemocnicnelozka.sk alebo www.slovcare.sk.
- madlo k toalete, k vani – predpisuje ortopéd alebo rhb blekár
- stolička do vane alebo sprchy, lavica na vaňu, schodík k vani, držadlo na vaňu - predpisuje ortopéd alebo rhb lekár
- opierka na chrbát – predpisuje ortopéd alebo rhb lekár
- chodúľka štvorkolesová, odľahčená, skladacia – predpisuje ortopéd alebo rhb lekár
- barly, G-aparát na nácvik chôdze – predpisuje ortopéd alebo rhb lekár
- mechanický invalidný vozík – predpisuje rhb lekár
- zvyšovač toalety, mobilná toaleta – predpisuje ortopéd alebo rhb lekár.

6. Preukaz osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, parkovací preukaz, kompenzačné príspevky
Pacient počas chemoterapie alebo hematoonkologický pacient aj počas udržiavacej liečby môže požiadať UPSVaR podľa miesta trvalého bydliska o preukaz ŤZP a parkovací preukaz.
O kompenzačné peňažné príspevky (napr. na benzín, ošatenie, stravovanie....) môže pacient požiadať úrad práce len ak sú tieto príspevky priznané v integrovanom posudku (viď bod 2) a súčasne ak príjem pacienta (spolu s príjmom s ním žijúcich členov rodiny) za predchádzajúci rok nepresahuje trojnásobok (pri niektorých príspevkoch päťnásobok) životného minima.
Životným minimom fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú, je **od 1.7.2025 do 30.6.2026** suma alebo úhrn súm:
284,13 eur mesačne, ak ide o jednu plnoletú fyzickú osobu,
198,22 eur mesačne, ak ide o ďalšiu spoločne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu,
129,74 eur mesačne, ak ide o zaopatrené neplnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa.

7. Opatrovateľský príspevok
Ak je tento príspevok priznaný v integrovanom posudku (viď bod 2), pacient môže požiadať UPSVaR podľa miesta trvalého bydliska o príspevok na opatrovanie. Bližšie informácie sú na: https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/tazke-**zdravotne-postihnutie/penazne-prispevky/pp-opatrovanie/.**
Poznámka: *Od 1.1.2026 sa tento príspevok mení na* ***príspevok podľa odkázanosti,*** *pričom nárok na jeho výplatu podľa z. č. 406/2025 Z. z. vznikne až* ***od 1.1.2027.***

8. ADOS
V prípade potreby ošetrovateľskej starostlivosti v domácom prostredí (napr. infúzie, injekcie, ošetrovanie dekubitov...) na základe odporúčania ošetrujúceho lekára môže k pacientovi chodiť sestra z ADOS.
Poznámka: *ADOS poskytuje ošetrovateľskú starostlivosť (nie opatrovanie).*

Niektoré ADOS, napr. http://www.sjc.sk/sk/ados/, https://harris.sk/rehabilitacia-doma/ majú zazmluvnených aj fyzioterapeutov na domácu rehabilitáciu. Alebo k pacientovi môže chodiť súkromný fyzioterapeut, napr. cez www.domacarehabilitacia.sk/liecebna-rehabilitacia/ alebo https://rehabklinik.sk/sluzby/domaca-rehabilitacia/.

9. Mobilný hospic
K pacientovi s ukončenou onkologickou liečbou, ktorý je ťažšie mobilný a je s ním s niekto v domácnosti 24/7, môže chodiť mobilný hospic (MOHO). Je to lekár a sestra, ktorí podľa potreby poskytujú pacientovi lekársku a ošetrovateľskú starostlivosť (*nie opatrovanie*) v domácom prostredí.

B/ Možnosti sociálnej pomoci pri ústavnej starostlivosti, resp. starostlivosti v zariadení sociálnych služieb

Ak nie je možné starostlivosť o pacienta zvládnuť doma, prichádza do úvahy umiestnenie pacienta v inštitucionalizovaných zariadeniach.

1. **Zariadenie sociálnych služieb**
2. **Hospic**

1. Zariadenie sociálnych služieb
Vybavuje sa rovnakým spôsobom ako opatrovateľka od obce – pozri časť A, bod 2. Tieto zariadenia sú určené pre pacientov, ktorí si vyžadujú najmä opatrovateľskú starostlivosť a podľa potreby ošetrovateľskú starostlivosť.

2. Hospic
Hospic je ústavné zdravotnícke zariadenie určené pre pacientov v terminálnom štádiu choroby. Zabezpečuje 24/7 lekársku a ošetrovateľskú starostlivosť, ako aj opatrovateľskú starostlivosť a sociálne služby. Zdravotnú starostlivosť hradí hospicom zdravotná poisťovňa pacienta. Opatrovateľskú a sociálnu službu si vo forme doplatku hradí pacient, resp. jeho príbuzní.

Hospic		
Mesto	**Názov**	**Doplatok pacienta na deň** - výšku doplatku je potrebné overiť v konkrétnom hospici
Banská Bystrica	**DOM BOŽIEHO MILOSRDENSTVA**	20 eur
Banská Bystrica	**HOSPIC PLEJÁDY**	15 eur, 30 eur
Bardejov	**HOSPIC MATKY TEREZY**	23 eur
Bratislava	**Dom RAFAEL**	55 eur
Bratislava	**HOSPIC V NEMOCNICI MILOSRDNÍ BRATIA**	nezistené
Trstice, okr. Dunajská Streda	**SOLIDARITAS**	27 eur
Ilava	**HOSPIC v NsP ILAVA**	22,41 eur
Ľubica	**HOSPIC SV. ALŽBETY**	25 eur
Košice	**HOSPIC SV. LUKÁŠA**	4-lôž. i. 17 eur, 2-lôž. i. 20 eur, 1-lôž. i. 23 eur
Lučenec	**HOSPIC Všeobecnej nemocnice s poliklinikou Lučenec**	15 eur
Nitra	**DOM POKOJA A ZMIERU SV. BERNADETKY**	25 eur
Palárikovo, ok. Nové Zámky	**HOSPIC SV. FRANTIŠKA Z ASSISI**	22 eur
Trenčín	**HOSPIC MILOSRDNÝCH SESTIER**	40 eur (prvý deň) 50 eur (posledný deň) 60 eur (samostatná izba)
Vranov nad Topľou	**HOSPIC SV. FILOMÉNY**	pacienti s vývodom (PEG, NGS) 23 eur, pacienti bez vývodu 20 eur

C/ Dočasná pracovná neschopnosť (PN) a invalidný dôchodok

Pacient, ktorý je zamestnaný/podniká, nemá dlh v Sociálnej poisťovni a pre zlý zdravotný stav nemôže vykonávať svoju prácu, môže byť počas choroby na PNke a po dobu PNky (maximálne jeden rok) mu Sociálna poisťovňa vypláca dávku – nemocenské.

Pri dlhodobom nepriaznivom zdravotnom stave, ktorý trvá aspoň rok alebo je predpoklad, že bude trvať aspoň rok a u pacienta došlo v dôsledku jeho choroby k poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, pacient (ktorý nie je poberateľom starobného dôchodku, nemá dôchodkový vek a nepoberá predčasný starobný dôchodok), môže požiadať o invalidný dôchodok na pobočke Sociálnej poisťovne podľa miesta trvalého bydliska.
Poznámka: *Pre splnenie nároku na výplatu invalidného dôchodku musí pacient splniť aj podmienku potrebnej doby dôchodkového poistenia (doby zamestnania) k dátumu vzniku jeho invalidity.*

D/ Finančné príspevky od nadácií

Liga proti rakovine
Onkologický pacient, ktorého čistý príjem (vrátane príjmov s ním žijúcich členov rodiny) je menej ako 1000 eur, môže požiadať o jednorazový príspevok z Ligy proti rakovine, v závislosti od príjmu môže byť tento príspevok v sume od 100 eur až do 500 eur. Liga proti rakovine poskytuje onkologickým pacientom aj ďalšie benefity **bezplatne** – parochňa, relaxačné pobyty, telefonická onkoporadňa na t.č. 0800 11 88 11, psychologická podpora, krátkodobé ubytovanie príbuzných pacientov v Bratislave, Martine a v Košiciach, informačné letáky a pod.
Bližšie informácie sú dostupné na: www.lpr.sk.

Dobrý anjel
Onkologický pacient, ktorý býva s nezaopatreným dieťaťom môže požiadať o opakované príspevky z Dobrého anjela. Tlačivá sú k dispozícii v kancelárii sociálnej poradkyne alebo si ich pacient môže vyžiadať cez www.dobryanjel.sk.

Nadácia SPP
Onkologický pacient môže v temíne otvorenej výzvy požiadať aj o príspevok z Nadácie SPP – Ochrana zdravia (Podpora jednotlivcov). Bližšie informácie sú dostupné na: https://www.nadaciaspp.sk/programy/grantovy-program-podpora-jednotlivcov

Nadácia J&T
Onkologický pacient s nezaopatreným dieťaťom, ktorý je v sociálnej núdzi, môže požiadať o príspevok z Nadácie J&T. Bližšie informácie sú dostupné na: www.nadaciajt.sk.

***